

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра журналістики та українознавства

06-10-66М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних, лабораторних завдань та
самостійної роботи з навчальної дисципліни

«Пресова журналістика»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Журналістика»
спеціальності 061 «Журналістика»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 2 від 19.10.2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни **«Пресова журналістика»** для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Назарук В. М., Крупка О. В. – Рівне : НУВГП, 2021. – 24 с.

Укладачі: Назарук В. М., кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри журналістики та українознавства; Крупка О. В., кандидат історичних наук, доцент кафедри журналістики та українознавства.

Відповідальна за випуск – Малевич Л. Д., кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри журналістики та українознавства.

Керівник групи забезпечення – Супрун В. М., доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики та українознавства.

© Крупка О. В.,
Назарук М. В., 2021
© НУВГП, 2021

Передмова

Зміст обов'язкової навчальної дисципліни «Пресова журналістика» укладено відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки бакалавра спеціальності «Журналістика».

Навчальна дисципліна «**Пресова журналістика**» є складовою професійної підготовки фахівця із журналістики та передбачає набуття сукупності знань, вмінь та компетентностей, необхідних у практичній сфері діяльності журналіста. В основі курсу – вивчення особливостей діяльності медійників, які пов'язані з газетно-журнальним виданням від моменту виникнення задуму до просування видання до аудиторії.

Предметом вивчення дисципліни є особливості підготовки газетно-журнального видання.

Мета вивчення дисципліни– отримання знань та навичок, необхідних для роботи у сучасному друкованому ЗМІ, формування комплексного погляду на фах журналіста газетно-журнального видання, бачення своєї роботи у системі завдань, інформаційної політики та цінностей усього видання.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- з'ясувати термінологічну базу дисципліни;
- подати студентам теоретичні знання, необхідні для ефективної практичної діяльності;
- сформувати навички роботи в сучасних друкованих виданнях;
- сформувати уявлення з газетно-журнального менеджменту;
- підготувати студентів до роботи в умовах редакційних реалій газети та журналу.

У процесі викладання курсу передбачено формування таких **компетентностей**:

а) загальних: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку та опрацювання інформації з різних джерел; здатність усно й писемно спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя; навички використання інформаційних і комунікаційних

технологій; здатність здобувати знання й розуміти площину їхнього застосування в професійній діяльності, здатність працювати в команді, навчатися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК);

б) спеціальних (фахових): здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в професійній діяльності; здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності; здатність знаходити актуальну тему, формувати інформаційний контент, створювати різножанровий та соціально диференційований інформаційний продукт; виявлення основних тенденцій формування сучасного інформаційного простору (ФК).

У процесі викладання курсу передбачено досягнення таких **програмних результатів навчання**:

пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань; застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції; оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами; виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел; використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань; виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань; генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації; створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення; розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах (ПРН).

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Пресова журналістика» є складовою частиною циклу дисциплін професійної (фахової) підготовки студентів за спеціальністю 061 «Журналістика». Їє вивчення пов'язане з

вивченням курсів «Основи журналістики», «Українська мова в засобах масової комунікації», «Іноземна мова», «Історія української журналістики», «Правові та морально-етичні основи журналістики», «Інформаційна журналістика», «Аналітична журналістика», «Художньо-публіцистичні жанри», «Теорія і практика журналістської діяльності», «Види журналістики за проблематикою», «Редагування в ЗМІ», «Теорія масової комунікації», «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Соціологія громадської думки».

Вимоги до знань та умінь студентів визначаються «Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика» (Київ, 2019).

Розподіл годин практичних занять для денної і заочної форми навчання

Змістова тема	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
Змістовий модуль 1. Організаційно-правові аспекти діяльності пресового ЗМІ		
Т.1.Вступ. Мета й завдання курсу	2 год.	2 год.
Т.2.Газети та журнали як види періодичних видань	2 год.	2 год.
Т.3.Організація роботи редакції газети і журналу	2 год.	-
Т.4.Специфіка діяльності віртуальної редакції	2 год.	-
Змістовий модуль 2. Структура газетного та журнального видань		
Т.5.Рубрикація друкованого газетно-журнального видання	2 год.	2 год.
Т.6.Розмірні характеристики видань	2 год.	-
Т.7.Шрифтографія	2 год.	-

сучасних періодичних видань		
Т.8.Заголовний комплекс газетного й журнального видань	2 год.	-
Т.9.Ілюстративне оформлення газет і журналів	2 год.	-
Т.10.Засоби виділення матеріалів у газеті й журналі	2 год.	-
Т.11.Види подачі текстових матеріалів у газетах і журналах	2 год.	-
Т.12.Макетування періодичного видання	2 год.	2 год.
Т.13.Верстка і види верстки	2 год.	-
Т.14. Редагування й коректура газетно-журнальних видань	2 год.	-
Змістовий модуль 3. Маркетингові стратегії у газетно-журнальному видавництві		
Т.15.Маркетинг і промоція друкованих періодичних видань	2 год.	-
Т.16 Реклама в друкованих виданнях	2 год.	-
Т.17. Особливості сучасних друкованих ЗМІ в Україні	4 год.	2 год.
Разом	36 год.	10 год.

Змістовий модуль 1.

Організаційно-правові аспекти діяльності пресового ЗМІ

Тема 1.Вступ. Мета й завдання курсу

План

1. Предмет, завдання, теоретичні засади курсу, його місце в системі професійної підготовки журналістів.
2. Свобода слова у пресі.
3. Інформаційне законодавство та правові аспекти діяльності друкованих ЗМІ.
4. Поняття про інформацію.

5. Інструментарій для пошуку та верифікації інформації, збору матеріалів та підготовки медійного продукту.
6. Робота журналіста з різними типами джерел.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. У чому полягає актуальність курсу «Пресова журналістика»?
2. Розкрийте зміст курсу та його зв'язки з іншими навчальними дисциплінами освітньої програми. З'ясуйте мету і завдання курсу.
3. Дайте визначення поняття *інформація*.
4. Обґрунтуйте потребу свобода слова у пресі.
5. Поясніть норми інформаційного законодавства та правові аспекти діяльності друкованих ЗМІ.
6. Прокоментуйте значення термінів *преса* і *пресова журналістика*.
11. Назвіть головні інструменти журналіста для пошуку та верифікації інформації, збору матеріалів та підготовки медійного продукту.
12. Практичне завдання. Знайдіть і опрацюйте різні типи джерел інформації. Порівняйте їх інформаційний потенціал і цінність. На основі зібраної інформації напишіть власний матеріал(змітку або есе для публікації в друкованих або електронних ЗМІ).

Література (*Тут і далі вказано номери джерел у списку рекомендованої літератури) [3, 4, 6, 12]

Тема 2. Газети та журнали як види періодичних видань

План

1. Поняття про періодичне видання.
2. Типологія пресових ЗМІ.
3. Газета та її види.
4. Журнал як особливий вид пресового медіа.

5. Історія та види журналів.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Дайте визначення поняття *періодичне видання*.
2. Назвіть та охарактеризуйте типи пресових ЗМІ.
3. Які види газет існують? Які особливості газетних видань?
4. У чому полягає специфіка журналу як окремого виду пресового видання?
5. Які види журналів існують?
6. Які зміни відбулися з журнальними виданнями за всю історію розвитку цього пресового медіа?
7. Назвіть основні етапи становлення періодичних пресових видань у світі. Схарактеризуйте їх.
8. Окресліть тенденції розвитку українського ринку пресових видань. Назвіть основні проблеми цього ринку.
9. Практичне завдання. З'ясуйте детальніше історію якогось відомого українського періодичного пресового видання (газета, журнал). Обґрунтуйте свій вибір. Презентуйте і дайте сучасну оцінку інформаційному матеріалу із цього видання. Поясніть рівень актуальності, фаховості, ознаки дотримання/недотримання професійних стандартів журналістики в цьому матеріалі.

Література [3, 4, 5, 6, 12]

Тема 3. Організація роботи редакції газети і журналу

План

1. Правові норми організації редакції газетного/журнального видання.
2. Структура і склад редакції.
3. Принципи редакційної діяльності.
4. Редакційний апарат газетного/журнального видання, їх функції.
5. Управління редакцією газети.
6. Системи та методи управління редакцією.
7. Керівництво редакцією.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Схарактеризуйте законодавчу базу діяльності організації редакції газетного/журнального видання.
2. Поясніть структуру і склад редакції пресового видання
3. Назвіть принципи, на яких засновується редакційна діяльність пресового видання. Як відбувається управління редакцією?
4. З'ясуйте функції редакційного апарату газетного/журнального видання.
5. Схарактеризуйте системи та методи управління редакцією.
6. Як відбувається розподіл ролей у редакційних умовах?
7. Як співіснують і співпрацюють творча, технічна і комерційна частина редакції?
8. Встановіть чинники, які впливають на характер і умови праці в редакції.
9. Які існують групи відділів сучасної газети?
10. Які функції редакційного апарату газетного/журнального видання?
10. Практичне завдання. Встановіть функціональні обов'язки та організаційні методи управління редакції обраного вами пресового видання (головний редактор, заступники, завідувачі відділами, відповідальний секретар, випусковий редактор). Змодельуйте один один робочий день або одну робочу нараду видання, враховуючи особливості організації роботи пресових медій.

Література [3, 4, 6, 12, 15]

Тема 4. Специфіка діяльності віртуальної редакції

План

1. Трансформаційні процеси на сучасному ринку преси.
2. Віртуальна реальність газетно-журнальному виробництві.
3. Організація роботи віртуальної редакції.
4. Вимоги до журналістів, які працюють у пресових віртуальних редакціях.

**Запитання для актуалізації знань та завдання
для самостійної роботи**

1. Окресліть провідні трансформаційні процеси на сучасному ринку преси.
2. Поясніть природу та особливості віртуальної реальності у газетно-журнальному виробництві.
3. Встановіть мету, завдання та організаційно-правові аспекти діяльності віртуальної редакції.
4. Визначте принципи і засади організації роботи віртуальної редакції.
5. З'ясуйте вимоги до журналістів, які працюють у пресових віртуальних редакціях.
6. Практичне завдання. Змодельуйте роботу віртуальної редакції пресового видання, виходячи з специфіки їх роботи. Вкажіть переваги й недоліки такої діяльності.

Література [3, 4, 6, 12, 15]

Змістовий модуль 2.

Структура газетного та журнального видань

**Тема 5.Рубрикація друкованого газетно-журнального
видання**

План

1. Поняття «рубрика». Роль рубрикації в друкованих пресових виданнях.
2. Рубрикація як важливий елемент тематичного наповнення газетного видання.
3. Система рубрик в газеті, значення суперрубрики.
4. Планування структури журнального номера.

**Запитання для актуалізації знань та завдання
для самостійної роботи**

1. З'ясуйте зміст поняття *рубрика*.
2. Визначіть роль і значення рубрикації в друкованих пресових виданнях.

3. Поясніть, чому рубрикація є важливим елементом тематичного наповнення газетного видання.
4. Охарактеризуйте взаємозв'язок системи рубрик в газеті.
5. Поясніть значення суперрубрики у пресових виданнях.
6. Розкажіть про особливості планування структури журнального номера.
7. Практичне завдання. Підготуйте свій варіант структури газетного чи журнального номера. Презентуйте його. Обґрунтуйте алгоритм ваших дій, доцільність використання певних процедур, способів і прийомів від час планування.

Література [4, 5, 7, 9, 10, 12]

Тема 6. Розмірні характеристики видань

План

1. Формати видань.
2. Формат друкарської смуги (шпальти).
3. Кількість і формат текстових колонок.
4. Перетворення типових форматів у стандартні.
5. Основні способи складання аркушів паперу.
6. Види аркушів.
7. Засоби вираження структурних елементів видання.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Назвіть та охарактеризуйте різні типи форматів видань.
2. Назвіть та охарактеризуйте різні типи форматів друкарської смуги (шпальти).
3. Яка буває кількість і які існують формати текстових колонок?
4. Поясніть доцільність та назвіть можливі способи перетворення типових форматів у стандартні.
5. Назвіть та охарактеризуйте основні способи складання аркушів паперу, призначеного для друку різних видів видань, які визнані міжнародним видавничим співтовариством: infolio, inquarto, inoctavio.

6. Назвіть види аркушів.
7. Поясніть спосіб переведення фізичного друкованого аркуша в 8 умовний.
8. Проаналізуйте засоби вираження структурних елементів видання.
9. Практичне завдання. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Поясніть доцільність обрання розмірних характеристик видання (формат видання, формат полоси, формат текстових колонок тощо).

Література [4, 5, 7, 9, 10, 12]

Тема 7. Шрифтографія сучасних періодичних видань

План

1. Газета та журнал: спільне та відмінне у структурі видань.
2. Шрифтова політика газетно-журнальних видань.
3. Шрифтові елементи як особливості мови архітекtonіки.
4. Зв'язок шрифтів з іншими елементами видання (зображальними, декоративними).
5. Види шрифтових елементів (титкульні та текстові).
6. Принципи вибору шрифту.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Проаналізуйте спільне та відмінне у структурі газетних і журнальних видань.
2. У чому полягає роль візуального складника друкованих видань?
3. З'ясуйте особливості шрифтової політики газетно-журнальних видань.
4. Поясніть, чому шрифтові елементи мають важливе значення для вираження мови архітекtonіки видань.
5. Обґрунтуйте зв'язок шрифтів з іншими елементами видання (зображальними, декоративними).
6. Прокоментуйте особливості використання титульних і текстових шрифтових елементів у пресових виданнях.

7. Назвіть принципи і підходи вибору шрифту друкованих видань.
8. Який вплив графічні ознаки шрифтових елементів мають на художній образ друкованого видання?
9. У чому полягає важливість естетичного принципу вибору шрифту?
10. Практичне завдання. 1. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Поясніть доцільність обрання та принципи добору шрифтових елементів. 2. Проаналізуйте шрифтографію самостійно обраного сучасного пресового видання.

Література [4, 5, 7, 9, 10, 12]

Тема 8. Заголовний комплекс газетного й журнального видання

План

1. Заголовок як елемент архітекtonіки газетно-журнального видання.
2. Види газетних заголовків.
3. Композиція заголовка.
4. Заголовок як злиття змістової та графічної частин газети/журналу.
5. Шрифтографія заголовків.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Поясніть призначення заголовків у пресових виданнях.
2. Яке місце займає заголовок у архітекtonіці газетно-журнального видання?
3. Назвіть та проаналізуйте види газетних заголовків.
4. Чи повинен кожен заголовок містити мотивувальний компонент?
5. Проаналізуйте структуру заголовка, вкажіть на роль кожного його елемента.

6. Обґрунтуйте важливість єдності (злиття) змістової та графічної частин газети/журналу.
7. У чому полягає специфіка шрифтографії заголовків?
8. Практичне завдання. 1. Підготуйте свій варіант заголовків до пресового видання. Презентуйте їх. Поясніть доцільність вибору і призначення кожного елемента заголовного комплексу(заголовок, підзаголовок, рубрика, лід, вріз, епіграф). 2. Проаналізуйте заголовки та їх шрифтографію самостійно обраного сучасного пресового видання.

Література [4, 5, 7, 9, 10, 12]

Тема 9. Ілюстративне оформлення газет і журналів

План

1. Ілюстрації в газетах і журналах. Значення ілюстрацій.
2. Технічна підготовка зображальних матеріалів.
3. Види ілюстрацій.
4. Форма, розмір і розташування ілюстрацій у газеті, журналі.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. У чому полягає значення ілюстрацій у пресових виданнях?
2. У чому відмінність ілюстрування газет і журналів?
3. Як відбувається технічна підготовка зображальних матеріалів у пресових виданнях?
4. Які види ілюстрацій видань ви знаєте? Проаналізуйте їх.
5. Поясніть значення форми, розміру і розташування ілюстрацій у газеті чи журналі.
6. Практичне завдання. 1. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Підберіть кілька ілюстрацій до нього. Поясніть доцільність обрання ілюстративного матеріалу видання. 2. Проаналізуйте ілюстративне оформлення самостійно обраного сучасного пресового видання.

Література [4, 5, 7, 9, 6, 12]

Тема 10. Засоби виділення матеріалів у газеті й журналі

План

1. Шрифтове виділення текстів.
2. Методи та засоби шрифтових виділень текстів.
3. Вплив новітніх медіа та зміни вигляду пресових видань.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Поясніть доцільність і призначення шрифтового виділення текстів у пресових виданнях.
2. Назвіть методи та засоби шрифтових виділень текстів.
3. На прикладах поясніть основні методи виділення (виділення з допомогою формату, композиційний метод, графічний метод виділення, комбінований метод виділення).
4. Прокоментуйте вплив новітніх медіа та зміни вигляду пресових видань.
5. Практичне завдання. 1. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Використайте під час оформлення матеріалів різні методи виділення. Поясніть доцільність обрання цих методів і засобів 2. Проаналізуйте методи виділення пресових матеріалів у самостійно обраному сучасному пресовому виданні.

Література [4, 5, 7, 9, 6, 12, 14]

Тема 11. Види подачі текстових матеріалів у газетах і журналах

План

1. Довжина й ширина колонки текстового матеріалу.
2. Добірка як важливий композиційний елемент.
3. Види оформлення добірки для верстки великих матеріалів.
4. Вікно, вріз як елементи верстки газетної полоси.
5. Специфіка оформлення першої та останньої сторінок.
6. Тематичний номер, тематична сторінка, тематичні полоси, «газета в газеті».

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Назвіть основні вимоги до подачі сучасних матеріалів у пресових виданнях.
2. Обґрунтуйте параметри довжини й ширини колонки текстового матеріалу.
3. У чому полягає значення добірки як композиційного елемента текстового матеріалу?
4. Які існують види оформлення добірки для верстки великих матеріалів? Наведіть приклади оформлення добірки сучасних видань.
5. Поясніть значення *вікна* і *врізу* як елементів верстки газетної полоси. Покажіть ці елементи у сучасних виданнях.
6. У чому полягає специфіка оформлення першої та останньої сторінок пресових матеріалів?
7. Поясніть значення понять *тематичний номер*, *тематична сторінка*, *тематичні смуги (колонки)*, *газета в газеті*. Проілюструйте ці поняття на прикладі сучасних пресових видань.
8. Практичне завдання. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Підготуйте одну тематичну сторінку. Поясніть доцільність обрання теми, розміщення матеріалів, виду оформлення добірки для верстки великих за обсягом матеріалів: підвал, горище, стояк, розпашка, розворот тощо.

Література [4, 5, 7, 9, 6, 12]

Тема 12. Макетування періодичного видання

План

1. Поняття про макети друкованих видань.
2. Види макетів.
3. Підготовка до макетування.
4. Процес макетування номера і полоси.
5. Гранковий і безгранковий способи випуску газети/ журналу.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Поясніть значення поняття *макет* пресового видання.
2. Які види макетів існують? З'ясуйте відмінності між ними.
3. Проілюструйте види макетів на прикладі сучасних пресових періодичних видань.
4. Як здійснюється підготовка до макетування?
5. Поясніть технологічний бік процесу макетування номера і полоси.
6. Поясніть сутність і відмінності між гранковим і безгранковим способами випуску газети/ журналу.
7. Практичне завдання. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Поясніть доцільність обрання виду макету.

Література [2, 3, 4, 5, 7, 9, 6, 12, 14]

Тема 13. Верстка та види верстки

План

1. Верстка друкованих видань.
2. Специфіка верстки газети/журналу.
3. Різновиди верстки.
4. Верстка ілюстрацій.
5. Типові недоліки верстки.
6. Програмне забезпечення під час виконання верстки.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Дайте визначення поняття *верстка* друкованих видань.
2. У чому полягає специфіка верстки газети/журналу.
3. Які існують різновиди верстки?
4. Які особливості верстки ілюстрацій?
5. Проаналізуйте типові недоліки верстки.
6. Яка роль програмного забезпечення під час виконання верстки сучасних пресових видань.
7. Практичне завдання. Підготуйте свій варіант пресового видання. Презентуйте його. Розкажіть про свій досвід верстання однієї

сторінки чи смуги (колонки). Поясніть доцільність обрання виду верстки та комп'ютерної програми для верстання.

Література [2, 4, 5, 7, 9, 6, 12]

Тема 14. Редагування й коректура газетно-журнальних видань

План

1. Грамотність та естетичність оформлення текстових блоків видання.
2. Редагування та коректура текстових частин медійного друкованого продукту.
3. Стилїстика журналістського тексту.
4. Кольористика друкованого видання та її сенси.

Запитання для актуалїзації знань та завдання для самостійної роботи

1. Поясніть, чому грамотність та естетичність є важливими ознаками якісного оформлення текстових блоків пресового видання.
2. У чому полягає зміст редагування медійних видань?
3. Що таке коректура текстових частин медійного друкованого продукту?
4. Проаналїзуйте сучасні принципи і засади редагування та коректури медійних текстів.
5. Назвіть основні правила стилїстикимедійних текстів.
6. Обґрунтуйте важливість кольористики друкованих видань.
7. Практичне завдання. Наведіть приклади якісного редагування місцевих або центральних пресових видань.

Література [3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 14]

Змістовий модуль 3.

Маркетингові стратегії у газетно-журнальному видавництві

Тема 15. Маркетинг і промоція друкованих періодичних видань

План

1. Особливості взаємодії друкованих медій із аудиторією.
2. Стратегії приваблення читачів.
3. Читацькі експертні групи, листування, публікація звернень до редакції.
4. Взаємодія друкованих медій із потенційними партнерами.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Що таке маркетинг медій?
2. Які особливості маркетингу друкованих періодичних видань?
3. На яких засадах має відбуватися взаємодія друкованих медій із читацькою аудиторією?
4. Проаналізуйте основні стратегії приваблення читачів друкованих видань.
5. Поясніть маркетингову привабливість таких способів формування постійної аудиторії, як читацькі експертні групи, листування, публікація звернень до редакції.
6. Вкажіть на принципи взаємодії друкованих медій із потенційними партнерами.
7. Практичне завдання. Складіть власний перелік стратегій і прийомів для приваблення читачів друкованих медій. Наведіть аргументи на користь їх ефективності. Скористайтеся позитивним досвідом українських і світових друкованих видань з маркетингу власних медій.

Література [1, 2, 3, 6, 14]

Тема 16. Реклама в друкованих виданнях

План

1. Реклама в газетах і журналах.
2. Правові аспекти розміщення реклами в друкованих ЗМІ.
3. Джинса у друкованих виданнях.
4. Принципи та види маркування рекламного продукту.
5. Партнерські проекти у друкованих ЗМІ.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Чому існує реклама в пресових виданнях?
2. Визначіть місце реклами в газетах і журналах.
3. З'ясуйте правові аспекти розміщення реклами в друкованих ЗМІ.
4. Що таке джинса у друкованих виданнях?
5. За якими ознаками можна розпізнати джинсу у друкованій пресі?
6. За якими принципами відбувається маркування рекламного продукту в друкованих медіях?
7. Які існують види маркування рекламного продукту?
8. Що таке партнерські проекти у друкованих ЗМІ?
9. Практичне завдання. Підберіть зразки рекламної продукції різних видів у друкованих виданнях. Покажіть приклади джинси в медіях. Поясніть, за якими критеріями та ознаками ви встановили звичайну рекламу та джинсу.

Література [1, 2, 3, 4, 6, 14, 15]

Тема 17. Особливості сучасних друкованих ЗМІ в Україні

План

1. Аналіз ринку пресових медій в Україні.
2. Типи друкованих видань.
3. Роль сучасних технологій у газетно-журнальній справі.
4. Сучасний дитячий часопис.
5. Сучасні глянцеві видання.
6. Принципи і засади розробки сучасних друкованих видань.

7. Перспективи пресових медій в Україні та світі.

Запитання для актуалізації знань та завдання для самостійної роботи

1. Що таке ринок пресових медій в Україні?
2. З'ясуйте типи друкованих видань в Україні та світі.
3. Поясніть роль сучасних технологій у газетно-журнальному видавництві.
4. Визначте принципи й засади розробки сучасних друкованих видань.
5. Охарактеризуйте сучасний дитячий часопис.
6. Охарактеризуйте сучасні глянцеві видання.
7. Дайте оцінку перспективам розвитку пресових медій різних типів в Україні та світі.
8. Практичне завдання. Ви – засновник нового друкованого видання. Презентуйте його. Обґрунтуйте вибір типу видання. Поясніть його перспективність на ринку друкованих медій. Визначте цільову аудиторію, цінову політику, стратегії маркетингу, параметри зовнішнього вигляду та змістового наповнення (контенту) тощо.

Література [3, 4, 6, 15]

Творчий проєкт у межах вивчення дисципліни «Пресова журналістика»

Під час вивчення курсу «Пресова журналістика» студенти працюють над проєктом онлайн-журналу «**NUWEEMedia**».

Ідея журналу – розмови про новий спосіб життя у технологічну еру (комунікація, поява нових професій, викликів).

Завдання проєкту:

Розкриття творчого потенціалу молоді.

Надання можливості для отримання професійного досвіду.

Розвиток креативного підприємницького мислення.

Відкриття світові себе та себе у новому світі.

Реалізація завдання передбачає такі пункти:

1. Формування віртуальної та фактичної редакції та розподіл завдань між її учасниками.
2. Вибір платформи для запуску видання.
3. Обрання фокус-теми поточного номера із плануванням рубрикуатора.
4. Діагностика потенційної аудиторії та вивчення її запитів.
5. Технічний план видання (інтерфейс рубрик, кольористика, шрифти, візуальний пакет).
6. Редакційні завдання авторам та авторкам оригінальних текстів.
7. «Робота у полі» (підготовка матеріалів).
8. Макетування, систематизація та верстка авторських продуктів.
9. Коректура та редагування бета-версії журналу.
10. Презентація продукту.

Рекомендована література

Основна література

1. Булах Т. Д. Реклама у видавничій справі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Х., 2011.
2. Влада і злиденність преси. Ред.-упор. В. Ф. Іванов; Переклад В. Климченка. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. 186 с.
3. Геннінг Носке. Журналістика: що треба знати та вміти. Книжка для читання та підручник. Київ : Центр вільної преси, 2017. 312 с.
4. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 287 с.
5. Іванов В. Техніка оформлення газет : курс лекцій. К., 2000, 222 с.

6. Фолькер Вольфф. Журналістика газет і журналів / Видання 2-е, перероблене. Пер. з нім. В. Климченко. Київ : Центр вільної преси, 2017. 377 с.
7. Мішель П. Картер. Сучасний дизайн газет. К. : IREX-Media Україна, 1999.
8. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2005. 304 с.
9. Крайнікова Т. С. Коректура : підручник. К. : Наша культура і наука, 2005. 252 с.
10. Крайнікова Т. С. Культура видання: основоположні поняття, типологія видань, вимоги стандартів : навчальний посібник. Київ : Інститут журналістики, 2021. 156 с.
11. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації: конспект лекцій. Львів : Афіша, 2007. 104 с.
12. Технологія газетно-журнального виробництва : навчальний посібник. С. Ф. Гавенко, З. М. Сельменська, Л. Й. Кулік, І. М. Назар. Львів : Українська академія друкарства, 2009.
13. Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування: навч. посіб. У 2-х ч. Ч.2 / М. С. Тимошик; За ред. В. В. Різуна. К. : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2004. 130 с.
14. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : практичний посібник. К. : Наша культура і наука, 2006. 560 с.
15. Шевченко В. Е. Особливості контенту в сучасному журналістикознавстві. *Діалог*, 2015. Вип. 21. С.7–26.

Допоміжна література

16. Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти : збірник статей. Редкол.: В. Ф. Іванов (голов. ред.) та ін. Київ : Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. 400 с.
17. Журналістика, видавнича справа, редагування: вчора, сьогодні, завтра : збірник наукових праць «Актуальні проблеми теорії соціальних комунікацій». Випуск V. К. : ДП«Експрес-об’ява», 2015. 96 с.

Правові та нормативні документи

1. Державна система стандартизації України: (Зб.). К., 1993. 312 с. Зміст: ДСТУ 1.0-93, ДСТУ 1.2-93, ДСТУ 1.3-93, ДСТУ 1.4-93, ДСТУ 1.5-93. Чинні від 01.10.93.
2. ДСТУ 3003-95. Технологія поліграфічних процесів
3. Видання. Основні види: Терміни та визначення. ДСТУ 3017-95 URL: [:http://www.chytomo.com/rozdil/standarty/vydannya-osnovni-vydyterminy-ta-vyznachennya-dstu-301795.html](http://www.chytomo.com/rozdil/standarty/vydannya-osnovni-vydyterminy-ta-vyznachennya-dstu-301795.html).
4. ДСТУ 3018-95. Видання. Поліграфічне виконання.
5. ДСТУ 3281-95 Порядок розроблення міждержавних стандартів. Чинний від 01.04.96
6. ДСТУ 3772-98. Оригінали для поліграфічного відтворення : Загальні технічні вимоги.
7. ДСТУ 1.6-97 ДССУ. Порядок державної реєстрації галузевих стандартів, стандартів науково-технічних та інженерних товариств і спілок. Чинний від 01.10.93.
8. Інструкція про порядок присвоєння Міжнародного стандартного номера книги в Україні. К. : Книжкова палата України, 2007. 15 с.
9. Про видавничу справу: Закон України від 5.06.97. № 318/97-ВР. *Офіційний вісник України*. 1997. № 28. С. 3-17.
10. Про стандартизацію: Закон України від 17.05. 2001. № 2408-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 31. Ст. 145. С. 618–625.
11. ГСТУ 29.1-97. Журнали. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.

Інтернет-ресурси

1. Видання про журналістику та для журналістів. URL: <https://medialab.online/>
2. Детектор медіа. URL: <https://ms.detector.media/>
3. Інтерньюз-Україна. URL: <https://internews.ua/>
4. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
5. Комісія журналістської етики. URL: <https://cje.org.ua/>
6. Національна спілка журналістів України. URL: <http://nsju.org/>
7. Правозахистний ресурс «ZMINA». URL: <https://zmina.info/>